

Norske leger mot atomvåpen

ICAN - Kampanje for atomvåpenkonvensjon
Verdenskongress i Helsinki
Target X i Bergen

*Norsk avdeling av International Physicians
for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)*

Nord-Koreas atomvåpentest - en smertelig påminnelse om at atomtrusselen fortsatt er nærværende

Tordis Sørensen
Høifødt
Leder, NLA

Nord-Koreas atomvåpentest 9. oktober 2006 var en påminnelse om at atomtrusselen fortsatt er nærværende. Nord-Koreas atomvåpenprogram drenerer ressurser fra livsviktige behov til masseødeleggelsesvåpen og er derfor også av den grunn et kjempeskritt i gal retning.

IPPNW leger og medisinstudenter har besøkt Pyongyang i Nord-Korea en rekke ganger, sist i august 2005. Målsettingen har vært å etablere bedre relasjoner med leger fra Nord-Korea, støtte deres arbeid i å forbedre medisinsk utdanning og lokalt helsevesen samt invitere til samtaler omkring spørsmål knyttet til fred og sikkerhet i regionen. Tre representanter fra den lokale gruppen av IPPNW i Nord-Korea deltok på IPPNWs verdenskongress i Helsinki, i september i år.

Utenriksminister Jonas Gahr Støre har sammen med den tyske

utenriksministeren anmodet USA og Russland om å ta Nord-Koreas atomvåpentest som en advarsel og gjenoppta forhandlinger om å redusere sine atomvåpenarsenaler for å forhindre kollaps av ikke-spredningsregimet. Dette initiativet har blitt lagt merke til internasjonalt. Vi har takket utenriksministeren for initiativet og håper han vil følge det opp framover.

Presidenten i Den norske legeforening har i siste nummer av Tidsskriftet også tatt opp Nord-Korea problemet og fokusert på legers arbeid og ansvar knyttet til atomvåpen.

IPPNW vedtok på verdenskonferansen i Helsinki i september fem prioriterte arbeidsområder (se artikkel side 15).

Arbeidet med en konvensjon har allerede en lang historie (se Medlemsbladet 1/2006), men har fått ny aktualitet etter det mislykkete resultatet av tilsynskonferansen for ikkespredningsavtalen i New York i 2005. Ikkespredningsavtalen fokuserer både på ikkespredning og nedrustning, men atomvåpenstatene tar ikke sine nedrustnings-

forpliktelser på alvor og setter dermed hele avtalen i fare. Så lenge noen har atomvåpen, prøver andre å skaffe seg slike. Vi kommer ikke ut av uføret før samme regel gjelder for alle, nemlig et generelt internasjonalt forbud i likhet med konvensjonene mot kjemiske og biologiske våpen og landminer. En konvensjon mot atomvåpen skal ikke være et avsluttende punktum for allerede fullført nedrustning, slik politikere synes å mene, men et nedrustningsverktøy slik konvensjonene mot landminer og kjemisk og biologiske våpen virker.

Mayors for Peace arbeider for et forbud mot atomvåpen innen 2020. En norsk kampanje for et forbud i regi av NLA, Den norske Pugwashkomite og Nei til atomvåpen ble lansert på en pressekonferanse den 24. oktober i år. Oppropet i tilknytning til kampanjen ble primært undertegnet av 110 kjente personer fra norsk politikk og samfunnsliv. Oppropet og listen over de 110 innbyderne finnes i dette nummer av medlemsbladet.

Tromsø, november 2006

Norske leger mot atomvåpen

NLA er den norske avdelingen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW), som i 1985 fikk Nobels Fredspris for sitt opplysningsarbeid om de medisinske virkningene av atomkrig.

NLA er åpen for leger og medisinske studenter og har i dag rundt 1100 medlemmer. Formålet er "å spre opplysning om medisinske konsekvenser av atomkrig og arbeide for kjernefysisk nedrustning og redusert fare for atom-

krig. En viktig del av dette arbeidet er å påpeke at også forskning, utvikling og utplassering av atomvåpen har sammenheng med de alvorlige problemer verden står overfor når det gjelder miljø og økonomisk utvikling".

I likhet med IPPNW, arbeider NLA også med totalforbud mot landminer, krigens virkninger på barn, og ikkevoldelige konfliktløsninger.

<i>ICAN - Kampanje for atomvåpenkonvensjon</i>	<i>side 4 - 9</i>
<i>Target Bergen</i>	<i>side 10</i>
<i>Blix-kommisjonens rapport</i>	<i>side 11</i>
<i>IPPNWs verdenskongress</i>	<i>side 12 - 16</i>
<i>Høyneriket uran i sivil sektor</i>	<i>side 17</i>
<i>Håndvåpen selges uten kontroll</i>	<i>side 18 - 20</i>
<i>Nyhetstips</i>	<i>side 21</i>
<i>Ny leder i MedFred Tromsø</i>	<i>side 22</i>
<i>FNs førstekomité - høsten 2006</i>	<i>side 22</i>
<i>Atomquiz i Bergen</i>	<i>side 23</i>
<i>Sprekk i atomvåpenmuren</i>	<i>side 26</i>
<i>Skråblikk</i>	<i>side 27</i>

Medlemsbladet for Norske leger mot atomvåpen
ISSN 0808 2111

Redaksjonen

Trygve Berge og Torbjørn Hugo
c/o Lein-Mathisen, Bogstadveien 24, 0355 OSLO
Tlf: 97151951, e-post: berge-legermotatomvapen.no

NLAs sekretariat

Leder: Tordis Sørensen Høifødt
Avd. for Psykiatrisk forskning og fagutvikling, UNN, 9291 Tromsø
Tlf 77627535, fax 77627530
Priv. Kveldstuav. 7, 9013 Tromsø
Tlf. 77699873 (p), 95934119 (mobil)
e-post: hoifodt-legermotatomvapen.no

Nestleder: Klaus Melf
e-post: melf-legermotatomvapen.no

IPPNW Central Office
727 Massachusetts Avenue
MA 02139-3323, USA
Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560
E-post: ippnwbos-ippnw.org
Ex.dir. Michael Christ: mchrist-ippnw.org

Hjemmesider

www.legermotatomvapen.no, www.ippnw.org

Medlemskontingent, priser:

Leger:	300,-
Studenter:	100,-
Postgirokonto:	30601767089

Er du ikke medlem? Ta kontakt med medlemsansvarlig Cecilie Bredrup (bredrup-legermotatomvapen.no)

Layout: Guru Reklame - www.gurureklame.org
Trykk: Allkopi, Bergen, i 1300 eksemplarer.

Forsidebilde: Target X Bergen (foto: Nicolay Mortensen).

Tlatelolco-avtalen -hvordan sier man det?

Det er spennende å kunne observere at debatten rundt en mulig konvensjon som kunne kodifisert et forbud mot atomvåpen, sprer seg innen stadig nye kretser av samfunnet. Det er spennende, ikke minst fordi det gir oss en følelse av at vi kan være med å forme internasjonal lov - eller Folkeretten, som vi kaller den på norsk. Det som imidlertid møter oss som en vegg, slik det har gjort så mange ganger før, er hvor vanskelig det kan være å skape enighet i det internasjonale samfunnet rundt temaer som rokker ved selve grunnsteinen i det internasjonale systemet; statssuvereniteten og selvforsvarsretten. Kanskje er det nødvendig å gå omveier? Kanskje er det mulig å finne løsninger i andre deler av det internasjonale samarbeidet?

Hvis vi bruker WTO som en vegg å spille ball med, så ser vi jo at økonomiske avtaler ikke nødvendigvis er noe lettere å få på plass enn de rent politiske. Men etter at Lamy i sommer erklærte Doha-runden som fastkjørt og kompostklar så har vi sett en interessant tendens i det internasjonale økonomiske samarbeidet. Det globale systemets falitt viser seg å ha blitt besvart av en økt interesse for regionale samarbeid, og biregionale handelsavtaler. EU har med ett åpnet for nye samtaler med blant annet MERCOSUR (tollunion mellom 5 sør-amerikanske land), etter at disse var satt på vent mens Doha-runden pågikk. USA ser ut til å gå i samme retning, og det er kun Costa Rica som holder igjen en frihandelsavtale med Sentral-Amerika (CAFTA).

Latin-Amerika er forøvrig interessant, ikke bare som følge av den økte interessen for biregionale handelsavtaler, men også fordi regionen har en lang historie med integrasjonsforsøk og regionale samarbeid. Det mest nevneverdige i vår sammenheng er kanskje Tlatelolco-avtalen fra 1967. Avtalen, som ble signert i Mexico, etablerer regionen som en atomvåpen-fri sone der "testing, use, manufacture, production or acquisition by any means whatsoever of any nuclear weapons" og "the receipt, storage, installation, deployment and any form of possession of nuclear weapons" forbyes. Dette var den første avtalen av denne typen i verden, og ble også brukt som modell for utformingen av NPT året etter. Avtalen har også to tilleggsprotokoller som også forbyr utstasjonering av atomvåpen tilhørende stater som ikke er parter i avtalen. I alt finnes det nå 5 slike regionale avtaler i verden, hvorav den siste (Semipalatinsk-avtalen) ble signert 8. september i år og omfatter 5 sentralasiatiske land.

I våre øyne er dette spennende, ikke bare som en kuriositet, men som en klar og tydelig utfordring, og som et prov på at det finnes flere veier til Rom. Dersom Europa ønsker, så kan også vårt eget lille hjørne av verden erklæres som atomvåpen-fri sone, hvilket ville innebåret fjerning av alle US-amerikanske installasjoner, i tillegg, selvfølgelig, til forpliktelser for England og Frankrike. Politisk er dette langt lettere å gjennomføre enn en global konvensjon mot atomvåpen, og det ville vært lettere å håndheve, rett og slett fordi EU har et velfungerende sanksjonssystem.

Dette oppfattes kanskje som et sleivspark midt oppi lansering av ICAN-kampanjen, men la oss heller kalle det en plan B. Eller rett og slett et parallelt skispor på veien mot et internasjonalt forbud.

Redaksjonen ønsker dere alle en strålende julefeiring, og prøv å unngå å putte høyneriket uran i nyttårsrakettene. På gjensles!

Kampanjen for en konvensjon mot atomvåpen

Atomvåpnene utgjør fortsatt den største enkeltrussel mot liv og helse på jorda. Noen av problemene med å bli kvitt atomvåpen er at folk aksepterer dem som et maktsymbol og at de har vent seg til dem.

Kirsten Osen

Rådsmedlem, NLA

osen-legermotatomvåpen.no

Det er få, både blant politikere og publikum, som virkelig tror at atomvåpen kan avskaffes. Dette er farlig, og det er på sin plass når Blix-kommisjonen¹ advarer mot å se på et forbud mot atomvåpen som en utopi. Heller enn å anse det som naivt og utopisk å avskaffe atomvåpen, er det naivt og utopisk å tro at sikkerhet kan oppnås med atomvåpen.

Det faktum at kampanjer for et forbud mot atomvåpen nå reises på flere steder samtidig, tyder på at tiden er moden. Mayors for Peace arbeider for et forbud innen 2020. Internasjonale leger mot atomvåpen planlegger å lansere sin International Campaign for Abolition of Nuclear Weapons - ICAN - i forbindelse med NPT PrepCom 2007. Og den 24. oktober, på FN dagen, lanserte NTA, Pugwash og NLA sin felles kampanje.

Så langt er ikkespredningsavtalen den eneste nær universelle avtale for ikke-spredning og nedrustning av atomvåpen. Den er derfor av vital betydning og må styrkes med alle midler. Men den har klare svakheter på grunn av innebygde motsetninger. Den favoriserer dem som har atomvåpen fremfor dem som ikke har. Den forplikter til nedrustning, men legger hovedvekt på ikkespredning og tilgang til sivil atomteknologi. All erfaring tilsier at det er behov for et tilleggsredskap for atomnedrustning.

De nevnte kampanjene tar sikte på et forbud mot atomvåpen, på linje med konvensjonene mot kjemiske og biologiske våpen, landminer og forhåpentligvis klasebomber. Selvsagt er det bare de 9 landene som har atomvåpen som kan

Iransk student Leila Moein og Kirsten Osen, under verdenskongressen i Helsinki september 2006.

ruste ned. Men den overveldende majoritet av verdens nasjoner (193 – 9 = 184), kan sammen med befolkningen i de 9, arbeide for et forbud mot atomvåpen som gjelder likt for alle.

En konvensjon skal ikke være et avsluttende punktum for allerede fullført nedrustning, slik politikere ofte synes å mene, men et redskap til nedrustning. Det er slik konvensjonene mot landminer og kjemiske og biologiske våpen virker. Nedrustningen av disse våpnene er ennå ikke fullført, men det arbeidet som pågår ville ikke vært mulig uten konvensjonene som styreredsaker.

Kampanjen vår oppfordrer regjeringen til å arbeide for et forbud mot atomvåpen i FN og andre internasjonale fora. For å gjøre dette trenger den press fra opinionen. De politiske partiene kan bidra til dette ved å sette et forbud mot atomvåpen høyt på den politiske agenda, for eksempel som et tema i neste

års kommunevalg, i samarbeid med de mange norske ordførere som har sluttet seg til Mayors for Peace.

Kampanjen angår oss alle, som enkeltindivider, familiemedlemmer og samfunnsborgere på alle plan. Budskapet er såre enkelt. Atomvåpen er både militært ubrukelige og moralsk forkastelige. De skulle vært forbudt allerede for 60 år siden. Metodene for nedrustning og ikkespredning i disse årene har ikke ført fram. Så lenge atomvåpen finnes, er det sjanse for at de blir brukt. Som leger med ansvar for liv og helse er vi ikke villige til å vente til katastrofen er et faktum. Derfor går vi inn for et forbud nå!

Referanse:

¹. *Weapons of Terror. Freeing the World of Nuclear, Biological and Chemical Weapons. The Weapons of Mass Destruction Commission 2006.*

Tromsø 05.05.06

Invitasjon til kampanjen Forbud mot atomvåpen.

Vi ber Den norske regjering om å arbeide for å få til forhandlinger om en internasjonal konvensjon som forbyr atomvåpen.

- Atomvåpen er masseødeleggelsesvåpen som ingen stat må tillates å ha.
- Faren for at atomvåpen kan bli brukt, er hele tiden til stede.
- Det er på tide at atomvåpen blir forbudt, slik det tidligere har skjedd med kjemiske og biologiske våpen.

Kampanjen "Forbud mot atomvåpen" retter seg til enkeltpersoner i alle aldersgrupper og til alle partier og organisasjoner. Vi ber om tilslutning til kampanjen, enten ved å underskrive oppropet eller ved å melde tilslutning over e-post: nei.til.atomvapen-online.no eller mobiltelefon: 95059907.

Vi krever internasjonale forhandlinger om en avtale (konvensjon) som forbyr utvikling, produksjon, lagring og transport av atomvåpen, samt bruk av atomvåpen og trussel om bruk. FNs generalforsamling har hvert år med stort flertall vedtatt resolusjoner om et forbud, men mot toneangivende lands stemmer. Den internasjonale domstolen i Haag, FNs høyeste juridiske organ, fastslo i 1996 at folkerettens forbud mot bruk av "ikke-diskriminerende våpen" også omfatter atomvåpen.

Atomvåpen har en ekstrem ødeleggelsesevne; de kan også skade framtidige generasjoner gjennom virkning på arvestoffet. Det eksisterer fortsatt nesten 30 000 atomvåpen, og flere tusen er i alarmberedskap. Enkelte atomvåpenmakter har skjerpet sine strategier og åpner for forkjøpsangrep med atomvåpen. I et klima preget av rivalisering og manglende tillit, vil flere stater kunne ønske å utvikle egne atomvåpen. Midt-Østen er et konfliktområde der det er fare for at atomvåpen kan bli brukt. I dag er det trolig 9 land som har atomvåpen: USA, Russland, Kina, Frankrike, Storbritannia, Israel, India, Pakistan, og Nord-Korea.

Grunnen til at kampanjen iverksettes nå, er de sterke internasjonale tilbakeslagene for avtalene om ikkespredning og nedrustning de siste årene. Ikkespredningsavtalen er sterkt truet. Det skyldes blant annet at atomvåpenmaktene ikke tar avtalens nedrustningsforpliktelser på alvor. Det er også et problem at flere atomvåpenmakter står utenfor avtalen.

For noen år siden presset sivilsamfunnet fram et forbud mot landminer, til tross for stor skepsis da ideen ble lansert. Vi ønsker nå å fremme en prosess som leder til et internasjonalt forbud mot atomvåpen. Denne kampanjen er bare én av flere kampanjer internasjonalt med samme formål.

Vi ber om at Norge snarest bidrar til å sette arbeidet med en konvensjon mot atomvåpen på dagsordenen i FN og andre internasjonale fora.

Leger mot atomvåpen
Tordis S. Høifødt, leder

Pugwash Norge
Bent Natvig, leder

Nei til atomvåpen
Ingrid Eide, leder

Underskrifter på oppropet

Følgende personer var de første som signerte oppropet for en internasjonal konvensjon om atomvåpen.

Haakon Breien Benestad, professor.
Kirsti Bergstø leder, Sosialistisk Ungdom.
Torbjørn Berntsen, tidligere miljøvernminister.
Erling Borgen dokumentarfilmmaker.
Anders Bratholm, professor.
Tone Bratteli, journalist.
Toril Brekke, forfatter.
Bjørn Bruland, kontreadmiral (p).
Bernt Bull, seniorrådgiver.
Jacob Børresen, flaggkommandør (p).
Hans Normann Dahl, billedkunstner.
Torstein Dahle, leder, Rød Valgallianse.
Erik Dammann, forfatter.
Jan Davidsen, leder, Fagforbundet.
Ivar Egeberg, generalsekretær, Senterpartiet.
Bjørn Eidsvåg, artist.
Inge Eidsvåg, lektor og forfatter.
Ståle Eskeland, professor.
Harald Espelund, ordfører i Ullensaker.
Kleiv Fiskvik, leder, LO i Oslo.
Guro Fjellanger, selvstendig næringsdrivende.
Otto W. Stenfeldt Foss, overlege.
Egil Fossum, magister.
Levi Fragell, seniorrådgiver, Human-Etisk Forbund.
Per Fugelli, professor.
Erlend Fuglem, leder, Senterungdommen.
Brit Fuglevaag, billedkunstner.
Berge Furre, professor.
Peggy Hessen Følsvik, nestleder, Handel og Kontor.
Reidun Førde professor.
Harald Eide Galtung, yrkesfaglærer.
Gunnar Garbo, tidligere stortingsrepresentant.
Inger Lise Gjerv, fylkesmann i Nord-Trøndelag.
Kjersti Graver, lagdommer.
Kirsti Kolle Grøndahl, fylkesmann i Buskerud.
Sigmund Grønmo, professor.
Thor-Eirik Gulbrandsen, tidligere stortingsrepr.
Jostein Gaarder, forfatter.
Jan Petter Hammerø, ordfører i Molde.
Inger Lise Hansen, leder, KrFU.
Halle Jørn Hanssen, styreleder, Forum for miljø og utvikling.
Viggo Hansteen, professor em.
Knut Arild Hareide, tidl. miljøvernminister.
Fredrik Heffermehl, visepresident, Internasjonale jurister mot atomvåpen.
Martin Henriksen, leder, AUF.
Helga Hernes, forsker.
Bjørn Hilt, professor.
Helga Hjetland, leder, Utdanningsforbundet.
Peter F. Hjort, professor em.
Vigdis Hjorth, forfatter.
Hans Asbjørn Holm, lege.
Bjørn Jacobsen, stortingsrepr.
Øivind Riise Jensen, ordfører i Larvik.
Johnny Johansen, maskinreperatør.
Saera Kahn, stortingsrepr.
Astri C. Kleppe, fysiker og forfatter.
Per Kleppe, tidl. finansminister.
Einar Kringlen, professor em.
Frøydis, Landmark, lege og direktør i Kreftregisteret.
Ivar Langen, rektor, Universitetet i Stavanger.
Vetle Lid Larssen, journalist og forfatter.
Turid Lilleheie, leder, Norsk Tjenestemannslag.
Unni Lindell, forfatter.
Tore Lindholt, spesialrådgiver.
Audun Lysbakken, nestleder, SV.
Eli Døvik Løite, ordfører i Søgne.
Lene Løken, adm. direktør.
Ole Henrik Magga, professor.
Lars-Henrik Michelsen, leder, Unge Venstre.
Arnfinn Midtbøen, student.
Kristin Mile, generalsekretær, Human-Etisk Forbund.
Reidar Nilsen, formann, Norges fiskarlag.
Georg Noraberg, adjunkt.
Marit Nybakk, stortingsrepr.
Anne Osland, leder, Norsk bonde- og småbrukarlag.
Kari Paalgard Pape, fysioterapeut.
Roy Pedersen, leder, Oslo Bygningsarbeiderforening.
Alexander Pihl, professor em.
Anne B. Ragde, forfatter.
Odd Kristian Reme, leder, Stavanger Arbeiderparti.
Frode Restad, daglig leder, Norges Fredsråd.
Dagfinn H. Ripnes, ordfører i Kristiansund N.
Arne Rosenvold, rektor, Katedralskolen i Kristiansand.
Mari Holmboe Ruge, leder, Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet.
Bjørn Røe, professor.
Leif Sande, leder, Forbundet for industri og energi.
Torild Skard, forsker og forfatter.
Atle Sommerfeldt, generalsekretær, Kirkens Nødhjelp.
Hilchen Sommerschild, professor em.
Lars Sponheim, leder, Venstre.
Caroline Støvring, arkitekt.
Gunnar Stålsett, biskop em.
Finn Erik Thoresen, generalsekretær, Norsk Folkehjelp.
Gro Hillestad Thune, advokat, rådgiver i menneskerettighetsspørsmål.
Olav Fykse Tveit, generalsekretær, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke.
Stein Tønnesson, fredsforsker.
Bjørn Tørresdal, stortingsrepr.
Bjarne A. Undheim, leder, Norges Bondelag.
Liv Undheim, nestleder, Forbundet for Industri og Energi.
Ågot Valle, stortingsrepr.
Trygve Magnus Slagsvold Vedum, stortingsrepr.
Finn Wagle, biskop.
Steinar Westin, professor.
Rita Westvik, president, Polyteknisk forening.
Frans Widerberg, billedkunstner.
Gry Waage, kulturarbeider.
Åse Grønlien Østmoe, cand.philol./lektor.
Jarle Aarbakke, rektor, Universitetet i Tromsø.
Tora Aasland, fylkesmann i Rogaland.

Lansering av ICAN i Norge

Kirsten Osen

*Rådsmedlem NLA
osen-legermotatomvapen.no*

Den norske kampanjen satser på å samle underskrifter på en oppfordring til regjeringen om "å arbeide for å få til forhandlinger om en internasjonal konvensjon som forbyr atomvåpen" (se oppropet og de første 110 underskriftene). Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Nei til atomvåpen, Den norske Pugwash-komité og NLA. Kampanjen ble offisielt åpnet på en pressekonferanse i Humanismens Hus på FN-dagen 24. oktober 2006. Innledere var Ingrid Eide (NTA), Levi Fragell (Humanetisk forbund), Olav Fykse Tveit (Mellomkirkelig råd), Ståle Eskeland (Universitetet i Oslo), Unni Lindell (forfatter) og Peggy Hessen Følsvik (Kontor og Handel) (se bilde).

Det kom bare en journalist (fra LO), men Aftenposten hadde en notis dagen etter: "Kjentfolk til felts mot atomvåpen". En utfyllende presentasjon av kampanjen finnes i nr. 4 av NTA

avisa, november 2006. Kampanjen er nevnt i lederen i Tidsskrift for Den norske Lægeforening nr. 22, 2006, 126, s. 2999 "Atomvåpen – fortsatt en trussel mot liv og helse, ved president Torunn Janbu.

Kampanjen vil være hovedtema ved NLA's råds møte 9. desember. Bergenstudentene har hittil bidradd med 529 underskrifter fra en target X demonstrasjon på Torgallmenningen. Alle NLA's medlemmer utfordres til å følge studentenes eksempel, enten ved å bruke slipp i dette medlemsblad eller å signere på NLA's hjemmeside www.legermotatomvapen.no - med oppfordring til andre om å gjøre likedan.

Modellkonvensjonen fra 1997 er under oversettelse til norsk med økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet. Utenriksminister Jonas Gahr Støres skriftlige svar på skriftlig spørsmål fra St.repr. Anne Margrethe Larsen (V) viser imidlertid at regjeringen ser på en konvensjon som en trussel mot ikke-spredningsavtalen. Det aner oss at denne holdningen ihvertfall

delvis springer ut av Norges lojalitet til atommakten NATO. Hvis det er riktig, som vi tror, at arbeidet med en konvensjon vil bidra til å styrke alle aspekter av nedrustningsprosessen, også ikke-spredningsavtalen, er det en viktig oppgave for oss å overbevise regjeringen om dette (se argumentasjonen i innlegget "Forby atomvåpen nå").

"80–90% av det norske folk mener at norske myndigheter bør arbeide aktivt for å få til et forbud mot atomvåpen"

Det er viktig å synliggjøre holdningen i det norske folk, der 80–90%, ifølge meningsmålingene i 1998 og 2004, mener at norske myndigheter bør arbeide aktivt for å få til et forbud mot atomvåpen.

Innledere på pressekonferansen 24. oktober 2006. Fra venstre: Bent Natvig (møteleder), Ingrid Eide, Ståle Eskeland, Unni Lindell, Olav Fykse Tveit og Levi Fragell (foto: Nei til atomvåpen).

ICAN - I can

Kirsten Osen

*Rådsmedlem NLA
osen-legermotatomvapen.no*

International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), www.icanw.org, er IPPNWs internasjonale opplysnings- og påvirkningskampanje for en atomvåpen-konvensjon.

Målet er, i samarbeid med andre NGO-er, å mobilisere til en verdensomspennende opinionsbølge (groundswell) som vil tvinge verdens ledere til å starte og fullføre forhandlinger om et omfattende, juridisk bindende forbud mot atomvåpen før de brukes igjen. ICAN vil primært fokusere på helseeffekter og moralsk stigmatisering av atomvåpen. Dette vil bli et spennende og troverdig nytt initiativ, med vekt på inspirerende strategier for atomnedrustning, originale slagord, humor, informasjonsmateriale, krav, allianser, og målgrupper. Kampanjen bygger på IPPNWs tidligere arbeid, inkludert studentenes Nuclear Weapons Inheritance Project og Target X-demonstrasjoner. Den skal bl.a. skape publisitet omkring NATOs atomvåpen og alternativer til utskiftning av britenes Trident-styrke.

Den australske avdelingen av IPPNW (www.mapw.org.au/ican.html) har påtatt seg hovedansvaret for plan-

Felicity Hill og Bill Willians fra ICAN Australia (foto: Kirsten Osen).

legging og drift, og har til dette fått økonomisk støtte fra Poola Foundation for tre år. Kampanje-koordinator er Felicity Hill, viden kjent som tidligere leder av nettstedet Reaching Critical Will. Et annet kjent navn, fra ICANs Advisory Board, er Gareth Evans, tidligere utenriksminister i Australia og nåværende leder av International Crisis Group. Kampanjen skal lanseres på NPT PrepCom i Wien våren 2007 sammen med en revidert utgave av modellkonvensjonen fra 1997. Den er også koplet opp til Symphony of the Earth (se egen boks).

Bill Williams fra IPPNW Australia besøkte Oslo 31. aug. -1. sep. 2006 som ledd i en europeisk ICAN turné. Han hadde møter i Utenriksdepartementet, Forsvarets forskningsinstitutt, Norsk utenrikspolitisk institutt og på Universitetet (Pugwash'studentgruppe). Han ble intervjuet av Dagsavisen og Aftenposten (Ole Mathismoen 03.09.06: Leger krever atomvåpenforbud). På IPPNWs verdenskongress i Helsinki i september 2006 ble ICAN godkjent som en av organisasjonens fem prioriterte arbeidsoppgaver.

ICAN - opprop for en atomvåpenkonvensjon

Kampanjen kan signeres på våre nettsider www.legermotatomvapen.no - eller du kan samle underskrifter her, som kan sendes til NLAs sekretariat (se adresse side 3).

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Regjeringen uklar om ny konvensjon

Utenriksministerens svar til stortingspolitiker Larsen (Venstre), tydeliggjør regjeringens ønske om primært å styrke NPT - framfor å arbeide for en konvensjon. Dette i motsetning til NLA og flere andre organisasjoner, som mener at arbeidet med å styrke NPT bør føres parallelt med arbeidet for en internasjonal konvensjon.

Spørsmål fra Anne M. Larsen (V) til utenriksministeren, 25.10.2006.

Besvart av utenriksminister Jonas Gahr Støre (A), 02.11.2006.

Spørsmål

Atomvåpentesten 9. oktober 2006 er et stort skritt i gal retning for Nord-Korea og for hele verden. I 1996 avga Den internasjonale domstolen i Haag en enstemmig erklæring om at det i henhold til folkeretten er plikt til full atomvåpennedrustning under effektiv internasjonal kontroll. Internasjonale reaksjoner på testen i Nord-Korea er et varsel til alle aspirerende atomstater om farene forbundet med å bli en atommakt. Frivillige organisasjoner i Norge og flere andre land har startet kampanjer for en atomvåpenkonvensjon på linje med konvensjonene mot andre masseødeleggelsesvåpen. Saken støttes også av The Weapons of Mass Destruction Commission 2006 (Blix-kommisjonen). Hva kan Norge bidra med for å sette arbeidet med en konvensjon mot atomvåpen på dagsordenen i FN og andre internasjonale fora?

Svar

Nord-Koreas kjernefysiske prøvesprengning var et alvorlig skritt i gal retning. Landets kjernevåpenprogram utgjør ikke bare en trussel mot den regionale stabiliteten i Nordøst-Asia, men også en alvorlig utfordring for hele det globale kjernefysiske nedrustnings- og ikke-spredningsregimet. Prøvesprengningen illustrerer at Avtalen om ikke-spredning av kjernevåpen (NPT) er utsatt for alvorlige belastninger. Den har i over 35 år spilt en viktig rolle for den globale sikkerheten ved å hindre at flere land har skaffet seg kjernevåpen. Vi må nå slå ring om og ytterligere styrke denne avtalen.

Gjennom NPT har kjernevåpenstatene

påtatt seg klare nedrustningsforpliktelser, og målet er en verden fri for kjernevåpen. Det er en utbredt oppfatning at kjernevåpenstatene ikke gjør nok for å gjennomføre sine nedrustningsforpliktelser. Likevel er jeg i sterkt tvil om at arbeidet med en konvensjon om forbud mot kjernevåpen vil gjøre situasjonen lettere.

Snarere frykter jeg at flere land vil konkludere med at NPT ikke lenger har samme relevans, og dette kan lede til økt spredning. Videre tror jeg ikke at en slik konvensjon i dag vil motivere kjernevåpenstatene til fornyet nedrustningsinnsats. Det er heller mer sannsynlig at disse statene ikke vil delta i slike nye forhandlinger. Norge har og vil fortsette å bidra til fremgang i nedrustningsarbeidet. Det er maktpåliggende å få Prøvestansavtalen til å tre i kraft. Før dette skjer må vi hindre nye kjernefysiske prøver. Vi må få i gang forhandlinger om en avtale som forbyr produksjon av spaltbart materiale for våpenformål. Selv om flere kjernevåpenmakter har erklært at de ikke lenger har slik produksjon, må disse bindes opp i folkerettslig bindende avtaler.

For det tredje er det nødvendig å komme videre med nedbyggingen av de kjernefysiske arsenalene. Siden den kalde krigens slutt har det vært gjort omfattende kutt, men det er ikke akseptabelt at det fortsatt eksisterer nær 30 000 atomstridshoder i verden. Norge legger vekt på at USA og Russland skal lede an i dette arbeidet, og fra norsk side bidrar vi økonomisk i opphugging av russiske atomubåter.

La meg også forsikre om at Norge fortsatt vil arbeide for å minske betydningen av kjernevåpen i sikkerhetspolitikken. Vi må redusere dette våpenets attraksjonsverdi. Dette må kombineres med et krafttak for å få på plass regionale

*Utenriksminister Jonas Gahr Støre
(Foto: UD)*

kjernevåpenfrie soner som garanteres av kjernevåpenstatene. Dermed vil stadig flere land oppnå garantier mot bruk eller trusler om å bli utsatt for kjernevåpen. I dag er det av stor betydning at det ikke skapes inntrykk av at NPT er såpass svekket at forpliktelsene ikke lenger gjelder i samme grad. Derfor vil Regjeringen holde fast ved NPT som hovedsporet for kjernefysisk nedrustning og ikke-spredning.

Vi trenger her en bred og omfattende tilnærming hvor nedrustning og ikke-spredning gjensidig forsterker hverandre. Blix-kommisjonen har en konvensjon mot kjernevåpen som en langsiktig målsetting. Regjeringen deler denne, men - i likhet med Blix - ser vi det som avgjørende først å styrke NPT, og hindre at sivil bruk kjerneteknologi avledes til militære formål, samt å komme videre i nedrustningsarbeidet.

Spørsmålets begrunnelse er redigert bort. Svaret kan finnes i sin helhet på <http://epos.stortinget.no/SpmDetailj.aspx?id=35602>

Target Bergen

Nye, engasjerte studenter i Bergen arrangerte 28. oktober den største NLA-aksjonen på lang tid. Nærmere 500 signaturer for en atomvåpenkonvensjon ble samlet inn denne travle lørdagen i Bergen sentrum.

Andreas Benneche
Student, MedFred Bergen

MedFred Bergen innledet et nytt studieår med Target X-aksjon på Festplassen i travleste handledetid lørdag 28. oktober.

Hvordan formidle informasjon til folket? MedFred Bergen reserverte lørdag 28. oktober Festplassen for å gjennomføre IPPNWs nyeste informasjonskampanje – Target X. Kampanjens særegenhet er spørsmålet: Hva ville skjedd hvis et atomvåpen ble sluppet over Bergen? Dette illustreres med et stort, rødt kryss som markerer et imaginert nedslagspunkt for en atombombe, og informasjonsbrosjyrer med fakta om eventuelle ødeleggelser. Selv om det kan virke søkt med nedslag i Norge, gir dette en fin ramme for å forestille seg hvilket dommedagsvåpen atomvåpen er, spesielt når man kobler det med utdypet informasjon om dagens internasjonale situasjon. Det var derfor duket for et engasjert møte med publikum på en regnfri lørdag i Bergen.

Mange stoppet opp. I tillegg til det røde krysset benyttet vi stativ av hjemmepikkede bjørkekviser til å holde informasjonsplakater. Disse virket som fluepapir på de mange forbipasserende, og det tok ikke lang tid før MedFred Bergens 15-20 fremmøtte og NLAs representant var i ivrig diskusjon med forbipasserende. Det hele foregikk under leder Ashraf Pakzad og nestleder Anders Mæhlum Karlsens myndige ledelse. De rakk også å være i kontakt med media; Ashraf gav et tv-intervju til Bergen Student-TV, mens Anders hadde en lengre samtale med en journalist fra BA. Det siste avstedkom en halv sides reportasje om Target Bergen i avisens søndagsutgave..

Ingvild F. Sandøy samler underskrifter sammen med studentgruppa MedFred Bergen (foto: Nicolay Mortensen).

I tillegg til informasjonsbrosjyrer kunne vi også tilby de forbipasserende underskriftskampanjen for en atomvåpenkonvensjon som nylig er blitt initiert av NLA, Nei Til Atomvåpen og Pugwash-komiteen. Det er tydelig at atomvåpenspørsmålet vekker et betydelig engasjement hos folk – når det først blir vekket. Det var faktisk mange som stod i kø for å gi sin underskriftsstøtte til en atomvåpenkonvensjon. Før to timer var gått måtte vi benytte baksidene av arkene for å få plass til å skrive på. I underkant av fem hundre underskrifter fra aksjonsdagen

vil bli overlevert NLAs styre.

Vi i MedFred Bergen er godt fornøyd med gjennomføringen av Target X, og føler at vi nådde ut til et stort og interessert publikum. Fire hundre brosjyrer ble delt ut uten problemer. Vi vil anbefale våre MedFred-kolleger andre steder i kongeriket å arrangere liknende kampanjer; det gir en følelse av å utrette noe samtidig som diskusjonen med forbipasserende engasjerer og inspirerer.

”Weapons of Terror” – Blix-kommisjonens rapport

Bare noen måneder før den svenske utenriksministeren Anna Lindh ble myrdet i september 2003, spurte hun den kjente diplomaten Hans Blix om han ville lede en uavhengig internasjonal kommisjon som skulle undersøke hvordan verden kunne befris fra masseødeleggelsesvåpen.

John Gunnar Mæland
Styremedlem, NLA
meland-legermotatomvapen.no

Hans Blix (f. 1928) er tidligere svensk utenriksminister (1978-79), generaldirektør i Det internasjonale atomenergibyrået 1981-97 og kjent som leder av FNs våpeninspeksjon i Irak 2000-03. I juni 2006 la The Weapons of Mass Destruction Commission (WMDC eller Blix-kommisjonen) frem sin rapport Weapons of Terror: Freeing the World of Nuclear, Biological and Chemical Weapons¹.

Den vel 200 sideres rapporten munner ut i 60 konkrete anbefalinger om tiltak som kan bidra til verden blir tryggere. Omtrent halvparten av disse forslagene handler om kjernefysiske våpen. Det sentrale budskapet er at arbeidet for våpenkontroll og nedrustning har stagnert det siste ti-året og må revitaliseres. Blix har pekt på det paradoksale i at man de senere årene har vært mest opptatt av spredning av kjernevåpen til nye stater og til terroristgrupper, mens verden synes å ha glemt hvilken trussel de eksisterende 27 000 kjernevåpen utgjør².

Kommisjonens 30 anbefalinger om kjernefysiske våpen gjelder en rekke tiltak for å hindre videre spredning av slike våpen, tiltak for å redusere trusselen og antallet av eksisterende kjernevåpen og tiltak for å hindre kjernefysisk terrorisme. Kommisjonen argumenterer også for at kjernefysiske våpen må forbys gjennom bindende konvensjoner, på samme måte som for biologiske og kjemiske våpen. Et slikt forbud kan synes urealistisk i dag, men er verken ulogisk eller umulig. Et første skritt er å revitalisere ikkespreding-savtalen fra 1968. Selv om denne ble forlenget på ubestemt tid i 1995, endte

siste års oppfølgingskonferanse uten enighet om konkrete tiltak. Fortsatt står fire atommakter utenfor avtalen (India, Israel, Pakistan og Nord-Korea). Atom-maktene har ikke påtatt seg nye forpliktelse for nedrustning og flere internasjonale forhandlinger har endt uten resultater. Tvert om er det bekymringsfulle tegn til gryende opprustning og utvikling av nye former for kjernevåpen.

Andre forslag fra Kommisjonen dreier seg om å fase ut produksjon av høyenergi uran og plutonium, forsterke arbeidet for atomvåpenfrie soner, forhindre et våpenkappløp i verdensrommet, fjerne utskytingsklare atomvåpen og stanse alle former for kjernefysiske prøvesprengninger.

Kommisjonen mener at nedrustning best fremmes gjennom bindende internasjonale avtaler, utviklet og gjennom-

ført av effektive multilaterale organisasjoner med FNs sikkerhetsråd som den høyeste globale autoritet. Det hviler et spesielt ansvar på atommaktene, som alle bør gi bindende løfter om å avstå fra førstebruk og avstå fra å utvikle sine egne våpen. Som Blix tørt har kommentert 2: ”Preaching arms control to others while practicing rearmament is not a recipe for success”.

Referanser:

¹. *Weapons of Mass Destruction Commission. Weapons of Terror: Freeing the World of Nuclear, Biological and Chemical Weapons. Fritzes, Stockholm 2006. <http://www.wmdcommission.org>*

². *Hans Blix presents the WMD Commission Report. Institute of European Affairs, 13. September 2006. http://www.iea.com/eventsx.php?event_id=184*

Hans Blix (Foto: WMDC)

Mission of Physicians: War or Health?

Fred og helse er like ubrytelig bundet sammen som krig og lidelse. Dette er hovedbudskapet fra den siste kongressen til International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som ble holdt i Helsinki i september 2006. Om lag 350 leger og studenter fra 50 land deltok. Denne gangen var det deltakere både fra Nord-Korea (lege og student) og Iran (en student).

Tordis Sørensen Høifødt

Leder, NLA
hoifodt-legermotatomvapen.no

Kongressen gikk inn for en sterkere bevisstgjøring blant medisinstudenter, leger og annet helsepersonell om at krigens lidelser er helt uforenlig med de etiske idealer som vi ellers står for. Som helsearbeidere har vi en plikt til å påpeke det uakseptable i at krig nå til dags i sterkere og sterkere grad rammer sivile mer enn militære. Vi kan ikke akseptere at våre pasienter blir drept. Krig er en epidemi som har herjet menneskeheten altfor lenge. Leger og andre må bruke sine kunnskaper til å bidra til en slutt på denne epidemien og til å befri verdens folk fra den stadig overhengende faren for at atomvåpen kan bli brukt.

Presidenten i World Medical Association, Kgosi Letlape fra Sør-Afrika, holdt et av hovedinnleggene på konferansen og etterlyste nettopp enda mer samfunnsansvar fra dagens leger og deres organisasjoner også i spørsmål om krig og fred. IPPNW lanserer nå en bredt anlagt kampanje for å spre kunnskaper om sammenhengene mellom fred og helse blant medisinsk personell, og for at vi endelig skal få til en internasjonal avtale der målet er å bli kvitt alle atomvåpen innen 2020.

Programmet var rikholdig med en del felles forelesninger, men ellers en rekke parallellsesjoner. Noen av disse er nærmere omtalt i artikkelen skrevet av de deltakende norske studentene. Vi var fire leger og syv studenter fra Norge.

Under konferansen ble det foretatt valg av presidenter internasjonalt, regionale visepresidenter og nye styremedlemmer.

IPPNW sitt styre består av valgte styremedlemmer, presidentene, de regionale vise-presidentene og to valgte studentrepresentanter. I tillegg møter i styret lederen for hovedkontoret i Boston, USA, de to internasjonale ordstyrerne og presidenten for den neste verdenskongressen, dvs fra India de neste to årene, siden konferansen i 2008 skal være der.

Bjørn Hilt ble i Helsinki valgt til styrets leder. Dette skjer internt i styret. Alex Rosen fra Tyskland er nestleder.

Target X-aksjonen i Helsinki (foto: Kirsten Osen).

Nye presidenter

Ime John
NIGERIA

Dr. John is a general practitioner and consultant in public health with a special interest in injury prevention, small arms and conflict prevention. He joined the Society of Nigerian Doctors for the Welfare of Mankind (SNDWM), Nigerian Affiliate of IPPNW as a medical student in 1989. He served in several capacities before becoming the Vice-President/International Councillor for the Nigerian Affiliate. He was the Vice-President for the African region

2002-2006. Dr. John co-initiated the multinational injury surveillance pilot project that researches injuries related to small arms and hopes to establish surveillance systems in hospitals of participating Countries. Currently, he is a PhD Candidate at the Division of Social Medicine, Department of Public Health of Karolinska Institute; Stockholm where he earned a Master degree and also served as a Visiting Research Scientist in 2004. He has also presented papers at several conferences and is active in other networks.

Gunnar Westberg
SWEDEN

Dr. Westberg recently retired as Professor of Medicine and Nephrology at the University of Goteborg, Sweden. His published research has been in the fields of nephrology and immunology, experimentally and clinically. For six years that research was conducted at the University of Minnesota in Minneapolis. He has also lectured and written on international aspects of health and medicine and on the responsibility of doctors to society.

He joined the Swedish affiliate of IPPNW (SLMK) in 1982 and was president of that affiliate from 1995-2004. Dr. Westberg has contributed many articles on the threat of and consequences of nuclear war, mostly to newspapers in Sweden. These days, he is particularly interested in the question: Why are there still nuclear weapons, to what need are nuclear weapons the answer? He is married, has three children and three granddaughters. He has been the Co-President of IPPNW since 2004.

Regional Vice Presidents

AFRICA: Walter Odhiambo, Kenya
EUROPE, Chair of IPPNW Board, Bjørn Hilt, Norway
LATIN AMERICA: Antonio Jarquin, Nicaragua
NORTH ASIA: Katsuko Kataoka, Japan
RUSSIA/CIS: Vladimir Garkavenko, Russia
SOUTH ASIA: Kamrul Hasan Khan, Bangladesh
SOUTHEAST ASIA / PACIFIC: Daniele Viliunas, Australia

Regional Co-Vice Presidents

MIDDLE EAST: Ahmed Mahmoud Geneid, Egypt
NORTH AMERICA and IPPNW Secretary / Treasurer: Ira Helfand, MD, USA

At-Large Directors (øvrige styremedlemmer)

Caecelie Buhmann, International Councillor, Denmark
Alex Rosen; Deputy Chair of IPPNW Board, Germany
Elizabeth Waterston, International Councillor, UK
Martina Grosch, Sweden
Andrew S. Kanter, USA
Tilman Ruff, Australia
Masao Tomonaga, Japan

Internasjonale studentrepresentanter

Ruth Mitchell, Australia
Khagendra Dahal, Nepal

Hvis du ønsker helse, arbeid for fred

Uttalelse fra IPPNWs 17. verdenskongress i Helsinki 7.-10. september 2006.

For mer enn 60 år siden, etter USAs atombomber over Hiroshima og Nagasaki, ble det klart at vi lever på lånt tid. For mer enn 40 år siden beskrev leger og forskere hvordan atomvåpen kan drepe millioner av mennesker, ødelegge hele samfunn og økosystemer, og forårsake kreft og genetiske skader i ufødte generasjoner. I tide lærte vi at en atomkrig med bruk av tusener av atomvåpen i verste fall kan utløse en atomvinter som kan utrydde menneskeheten.

Nesten fra det øyeblikk bildene fra Hiroshima og Nagasaki ble kjent, begynte verdens befolkning å reise krav om at disse masseødeleggelsesvåpnene aldri må bli brukt igjen. Dr. Albert Schweitzers protest mot atomvåpen - hans såkalte samvittighetserklæring som ble sendt ut over Norsk Rikskringkasting i 1957 - dannet det medisinske og moralske fundament for avskaffelse av atomkrig og av krig i sin alminnelighet.

I det IPPNW holder sin 17. verdenskongress i Helsinki, er valget mellom krig og et bedre veikart til fred, helse og sikkerhet for alle verdens folk – ja, endog overlevelse av menneskeheten på Jorden – så presserende som noen gang siden den kalde krigen.

Midtøsten har nettopp gjennomlidt ennå et utbrudd av krig, der mennesker på alle sider av den årtier lange konflikten er de egentlige tapere. Irak har endt opp i kaos som resultat av en forkjøpskrig og en okkupasjon basert på en falsk anklage om at landet hadde masseødeleggelsesvåpen. Mer enn 100 000 mennesker – soldater og sivile – har allerede mistet livet i denne ulovlige krigen. Hundrevis av milliarder av dollar som kunne vært investert i helse og sikkerhet for regionen og verden, er ødslet bort og de daglige ofre fortsetter i uforminsket antall.

Polariseringen mellom Nord og Sør – en av de grunnleggende årsakene til krig i vår tid – manifesterer seg i store ulikheter i tilgang til helse, utdanning, miljøvern, bærekraftig økonomisk utvikling, og sikkerhet for milliarder av mennesker verden over. Disse ulikhetene øker konflikter og leder til militarisering, væpnede konflikter, terrorisme og krig. Vold med små våpen er i virkeligheten et av de største helseproblemer i verden; det resulterer i titusener av døde og hundretusener av skadde hvert år. En nøkkel til fremming av rettferdig, bærekraftig og fredelig global utvikling vil være å sikre at utviklede og utviklende land har lik tilgang til ren, sikker og fornybar energi. Atomenergi, som er uløselig knyttet til atomvåpen, må kuttes ut sammen med våpnene, som en uakseptabel trussel mot framtiden.

Som leger er vi forpliktet til forebygging av krig og etablering av rammeverk for global sikkerhet basert på helse og menneskerettigheter. Til vår sterke beklagelse og fortvilelse erkjenner vi at det høyverdige mål som har vært IPPNWs eksistensberettigelse i mer enn 25 år, fortsatt er uoppfylt. Vi ser ingen tegn til at atomvåpenmaktene vil eliminere sine atomvåpen, slik de er forpliktet til under artikkel VI i Ikkespredningsavtalen, og som Den internasjonale domstolen i Haag har

sagt at de har plikt til å gjøre i henhold til folkeretten. Tvert om snakker nå noen atomvåpenstater åpent om bruk av atomvåpen på slagmarken. Denne trusselen driver flere stater til å skaffe egne våpen til avskrekking som dermed øker risikoen for atomterrorisme.

Avskaffelse av atomvåpen er tvingende nødvendig for menneskehetens sikkerhet og kan ikke lenger skyves inn i framtiden. Atomvåpenstatene og ikke-atomvåpenstatene må uten ytterligere forsinkelse komme sammen til forhandlinger om en atomvåpenkonvensjon.

USAs sikkerhet ville bli vesentlig bedre i en verden uten atomvåpen, og landet burde ta ledelsen i arbeidet for å nå dette mål. Russland, i stedet for å ødsle ressurser på nye missiler med flere atomstridshoder for å møte USAs antimissilforsvar, burde gå sammen med USA for å fullfinansiere og gjennomføre et program for å destruere de resterende atomvåpnene og å sikre alt fissilt materiale slik at det er utenfor rekkevidde av en tredje part.

Storbritannia bør, heller enn å erstatte sin Trident styrke med nye strategiske våpensystemer, erklære seg som den første av de opprinnelige fem til å bli en ikke-atomvåpenstat, og dermed tjene som en moralsk ledestjerne for alle de

IPPNWs fem prioriterte arbeidsområder besluttet ved kongressen i Helsinki

1. International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN)
2. Internasjonal konferanse om atomvåpenspredning og helse, London 2007
3. Aiming for Prevention – forebygging av skader med håndvåpen
4. Global Health Alert – en internasjonalt koordinert opplysningskampanje (Nuclear weapons are bad for your health)
5. Videre utvikling av studentprosjektene

“Som leger er vi forpliktet til forebygging av krig og etablering av rammeverk for global sikkerhet basert på helse og menneskerettigheter”

andre. Frankrike, som nylig har erklært at de ikke vil nøle med å bruke atomvåpen som svar på terrorisme, bør skrinlegge planer for en ny langdistanserakett og vise moralsk lederskap i å gjøre Europa til en atomvåpenfri sone. Den Europeiske Union bør, heller enn å forsette motsigelsene mellom NATOs atomstrategi og de europeiske landenes Artikkel VI forpliktelser, kreve tilbaketrekking av USAs taktiske atomvåpen fra europeisk jord og gjøre slutt på atomparaplyen som har undergravd ånden i Ikkespredningsavtalen.

India og Pakistan bør, heller enn å akselerere atomvåpenkappløpet, som i beste fall vil tappe deres økonomi for vitale ressurser til helse, utdanning og

utvikling, og i verste fall kan omdanne regionen til en radioaktiv ødemark, gi avkall på atomvåpen og gå sammen om å lede etableringen av en atomvåpenfri sone i Sør-Asia. Israel bør, heller enn å fortsette å skjule sitt atomarsenal under taushet, eliminere sine atomvåpen som del av et samarbeid om en atomvåpenfri sone i Midtøsten. Nord-Korea bør gi avkall på sin fåfengte søken etter sikkerhet bak et atomarsenal og igjen slutte seg til Ikkespredningsavtalen som en ikke-atomvåpenstat. Iran bør gi utvetydige garantier for at de ikke prøver å skaffe seg atomvåpen, mens resten av verden bør samarbeide med Iran for å sikre at dets legitime sikkerhetsbehov er ivarettatt.

Verden var så heldig å unnsnippe en atomkatastrofe under den kalde

krigen. Det er ikke sikkert at vi vil være like heldige i det 21. århundre hvis vi ikke lever opp til den oppgaven vi har satt oss siden 9. august 1945. Som mottaker av Nobels Fredspris og som en føderasjon av leger som ser på avskaffelse av atomvåpen som forebyggende medisin i globalt perspektiv, ber vi atomvåpenstatene – og de som flørter med ambisjoner om å bli en atomvåpenstat – om å befri verden fra vårt 60 år lange kjernefysiske mareritt.

20.09.06 Oversatt fra engelsk av Kirsten Osen. Originalversjonen kan leses på <http://www.ippnw.org/HelsinkiCongressStatement.html>

Presentasjon av ulike IPPNW-kampanjer under verdenskongressen i Helsinki september 2006 (foto: Kirsten Osen).

Studenter fra hele verden

Forventningene var på topp foran studentmøtet under verdenskongressen. 140 medisinstudenter fra alle verdensdelene møttes for å diskutere alt fra menneskerettigheter til aktivisme. Syv av disse var fra Norge.

Therese Weider, Ashraf Pakzad
Student, MedFred Bergen
Marte Eilertsen
Student, MedFred Tromsø

Alle studentene var innkvartert ved et ungdomsherberge i den gamle olympiske stadion. Vertene var usedvanlige hjelpsomme med alt fra romfordeling til oppdriving av bortkomne pass. I og med at vi bodde på store fellesrom ble det fra første kveld knyttet vennskapsbånd på tvers av landegrensene. Det offisielle programmet startet onsdag 6. september og hadde faglig innhold fram til ettermiddagen, mens kveldene var satt av til sosiale sammenkomster.

Det faglige programmet var fullt av foredrag, seminarer, taler og filmvisninger. Av de mest interessante kan nevnes et foredrag av nepalske leger og studenter, som tok for seg statskuppet i Nepal i februar 2005 og begivenhetene rundt dette.

I tillegg var det foredrag om viktige

IPPNW-tema som håndvåpen, atomnedrustning, atomenergi og flyktningehelse. Martin Scheinin, direktør for menneskerettighetsinstituttet ved Åbo universitet i Finland, holdt et interessant foredrag. Et menneskerettighetsseminar hvor vi alle ble delt inn i grupper for å diskutere og prioritere menneskerettighetene, førte til mange interessante diskusjoner som reflekterte ulikhetene og kulturforskjellene mellom oss som deltok.

På tross av tidlige morgener og sene kvelder holdt stemningen seg upåklagelig til langt på natt. Dette var spesielt framtrekkende på den internasjonale studentkvelden der hver nasjon hadde med seg særegne spise- og drikkevarer. Den norske standen med laks og akevitt var en av de mest populære, og vi sto på for at intet glass skulle være tomt. Akk ja, det er tungt å være fredsaktivist.

En del land hadde forberedt kulturelle innslag, mens andre tok utfordringen på sparket. Den norske delegasjonen fremførte Per Spellemann med tilhørende hallingkast. Av minneverdige øyeblikk

fra kvelden kan nevnes finenes Koskenkorva-maraton og kjønnsforvirret indisk bollywoodtolkning.

En av de mest verdsatte sosiale begivenhetene, sett fra studentperspektiv, var mottagelsene med flott mat og drikke. Dette ga oss muligheten til å utveksle ideer og erfaringer med de gode gamle traverne i IPPNW, noe som var meget givende. Under avslutningskvelden hadde våre finske verter lagt seg i selene for at alle skulle være fornøyde og underholdt. En rekke band som spilte alt fra rock til polka sørget for at alt som kunne krype og gå av IPPNW'ere fikk svingt seg på dansegulvet.

Det var en utrolig flott, og ikke minst inspirerende opplevelse å møte engasjerte, unge mennesker fra hele verden. Vi reiste tilbake til et regntungt Bergen med ny giv og tro på at enkeltmennesker kan bidra til at verden blir et bedre sted å leve i.

Norske studenter i heftig diskusjon med student fra Nord-Korea (foto: Kirsten Osen).

Høyenriket uran i sivil sektor - aktuelt tema for NLA?

Jon B. Reitan

Styremedlem, NLA

reitan-legermotatomvapen.no

Det har vært foreslått at NLA burde engasjere seg i spørsmålet om internasjonal sivil anvendelse av høyenriket uran (Highly Enriched Uranium – HEU) fordi dette også kan brukes i atomvåpen. Naturlig forekommende uran inneholder forholdsvis lite spaltbart materiale (U-235), og for å kunne anvendes i nukleære prosesser må de spaltbare komponenter konsentreres opp. Dette kalles anriking. En høy konsentrasjon av U-235 er, eller har i hvert fall vært, en forutsetning for mange prosesser.

Våpen basert på HEU er enklere å lage enn for eksempel plutoniumbaserte våpen. Små våpen velegnet for terroristbruk er teknisk forholdsvis enkle å konstruere. Med lavere anrikingsgrad blir dette etter hvert komplisert, og er en nede i det som definitorisk angis som Low Enriched Uranium (LEU) dvs. <20-25% U-235, er dette i praksis ikke mulig. HEU til noen reaktorer, og for den saks skyld militært bruk, holder oftest opp i 90% eller mer U-235 og kalles ofte våpengrad. Begrepet våpengrad om høyenriket uran er imidlertid upresist ettersom også lavere anrikingsgrader kan brukes til våpen.

Anriking, uansett om det er til LEU eller HEU, krever omfattende teknologi. En kan vise til bestrebelsene i Iran hvor det sannsynligvis pågår oppbygging av anrikingsanlegg, noe som utløser bekymring om hvorvidt det er tiltenkt våpenproduksjon. Det er mindre sannsynlig at terroristgrupper som sådan vil kunne bygge slike anlegg, og det mest realistiske er derfor å skaffe seg HEU på forskjellig vis fra dem som disponerer dette. Hovedtyngden av HEU finnes innen militær sektor, så det mest sannsynlige er sannsynligvis å skaffe seg materialet derfra. Det går skumle

historier om hvor lett det er, eller i hvert fall var, å få slikt ut fra russiske lagre. Russland og USA har imidlertid vært storeksportører av HEU også til sivile reaktoranvendelser, herunder forskningsreaktorer, adskillige steder i verden. Disse er da vanligvis underlagt inspeksjon fra det internasjonale atomenergibyrået (IAEA), i motsetning til innen militær sektor.

Fordelen med HEU har vært å få en svært høy neutronflux i reaktorene, noe som vil forenkle og forbedre en del fysiske eksperimenter. Det har også vært hevdet at man trenger HEU-baserte reaktorer for en optimal produksjon av Mo-99, som er utgangspunktet i generatorer for Tc-99m, den mest anvendte radionukleid i nukleærmedisinsk diagnostikk og terapi. Det ser imidlertid nå ut til at de fleste prosesser lar seg utføre også

”Ettersom det synes teknisk forsvarlig, også hva gjelder nukleærmedisinske produkter, å gå over til HEU, kunne muligvis NLA ta opp dette som et særlig område for påvirkning”

med LEU, men at det kanskje kreves litt ombygginger av reaktorer og en hel del utgifter og problemer. Likevel har reaktorer i flere forskjellige land blitt ombygget til å kunne bruke LEU. De fire store produsenter av Mo-99 har visstnok foreløpig motsatt seg overgang til LEU ut fra økonomiske vurderinger og et spørsmål om renheten av produktet, dersom det blir basert på LEU.

I juni i år ble det holdt et internasjonalt symposium i Oslo om emnet, i regi av IAEA, Utenriksdepartementet og Statens strålevern. Mange sider

av problemene ble drøftet på møtet, og flere bidrag kan finnes referert på <http://www.nrpa.no/symposium/papers.html>, inklusive opplysning fra Irans representant om at de ikke vil anrike uran til våpengrad. Det ble for øvrig hevdet på symposiet at de rent radiofarmasøytiske problemer ved produksjon av Tc-99m til nukleærmedisinsk bruk var løsbare, og at det allerede markedsføres technetiumgeneratorer basert på produksjon av Mo-99 i LEU-reaktorer. Det da gjenstår altså spørsmålet om det er overbevisende økonomiske argumenter for å fortsette slik produksjon basert på HEU.

Det pågår allerede arbeide med å gå over til LEU i mange land, og IAEA er pådriver for dette. Ettersom det synes teknisk forsvarlig, også hva gjelder nukleærmedisinske produkter, å gå over til HEU, kunne muligvis NLA ta opp dette som et særlig område for påvirkning. Også Iran hevdet på symposiet at HEU var en trussel mot verdensfreden. Om sivil sektor, som er absolutt den minste i forhold til den militære, har et spesielt lavt sikkerhetsnivå og derved representerer en større risiko for terroristiske applikasjoner er vel ikke sikkert. Tvert i mot har man IAEA-inspeksjon sivilt men ikke militært.

I en prioriteringsdiskusjon er det et spørsmål om hvor mange temaer NLA makter å ta opp på en effektiv måte. NLA's generelle arbeide mot atomvåpen vil naturligvis omfatte så vel militær som sivil bruk av HEU, og det blir da et spørsmål om å bruke ytterligere ressurser og engasjement akkurat på den sivile bruken. Det mest realistiske i øyeblikket er kanskje at NLA bør støtte opp om IAEA's arbeide for en overgang til LEU, et arbeide hvor også Statens strålevern og Utenriksdepartementet har engasjert seg, samt kanskje ta saken opp med vår moderorganisasjon.

Håndvåpen selges uten kontroll

Håndvåpen (Small arms and light weapons) har vært på FNs agenda siden 2001, da de arrangerte den første konferansen for å takle illegal handel med slike våpen, men finnes per i dag ingen internasjonal enighet om regler for salg av håndvåpen.

Christin M. Ormhaug
Styremedlem, NLA
ormhaug-legermotatomvapen.no

Håndvåpen er et tema som har kommet på den internasjonale agendaen på bakgrunn av rapporter fra bekymrede humanitære feltarbeidere, som fortalte at disse våpnene var svært utbredt i urolige områder og førte til mange skader og dødsfall i tillegg til å hindre hjelpearbeidere i å utføre jobben sin.

FN avholdt tidligere i år konferansen 'International Conference to Review Progress Made in the Implementation of the Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects' i hovedkvarteret i New York (26. juni til 7. juli). På godt norsk en oppfølgingskonferanse etter den første FN-konferansen om håndvåpen i 2001, à la NPTs oppfølgingskonferanser. Denne artikkelen vil summere opp litt av arbeidet med håndvåpen som har vært gjort tidligere, referere fra konferansen og peke på utvalgte problemer relatert til håndvåpen, samt si litt om veien videre i arbeidet for mer våpenkontroll.

Bakgrunn

På verdensbasis regner man med at omtrent 1000 mennesker dør av skuddskader hver dag, både i konflikt og i såkalte fredelige områder. Det finnes per i dag ingen internasjonal enighet om regler for salg av håndvåpen. Norge har helt fra starten vært høyt på banen i dette arbeidet, og var med på å arrangere noen av de første konferansene der temaet ble tatt opp internasjonalt.

Under FN-konferansen i 2001 ble man enig om et Programme of Action, heretter PoA, som man i juni og juli

gikk gjennom for å vurdere eventuell framgang siden sist. PoA er politisk, men ikke juridisk, bindende. Noen av de viktigste temaene man ble enige om i 2001 var:

- Å styrke regionalt samarbeid og harmonisering av regionale avtaleleverk som kontrollerer handel med håndvåpen.
- Å lage adekvate lover for å hindre illegal fabrikking og handel med håndvåpen, og hindre at de havnet hos uautoriserte mottakere.
- Å sikre at fabrikanter merker våpnene så de kan spores og identifiseres.
- Å identifisere og stille for retten illegale produsenter og forhandlere.
- Å møtes jevnlig og avlegge rapport om implementeringen av PoA.

Man ble videre enige om å holde en ny Review Conference i 2006, men det ble ikke fullt avklart hva som skulle skje etter denne datoen. Dette er ett av flere store hull i 2001-dokumentet som NGOer og enkelte stater har påpekt:

- Man konsentrerer seg om illegalt salg fordi det er det statene kunne enes om, mens i virkeligheten starter omtrent alle våpen som legalt produsert før de via omveier kommer på det svarte markedet.
- Det er ingen tekst om menneskerettigheter, hvordan disse påvirkes av håndvåpen, eller referanser til internasjonal humanitær rett.
- Det er heller ingen referanser til våpnenes uheldige innvirkning på befolkningshelse eller landenes politikk for å fremme utvikling.

Årets konferanse, utvalgte temaer

Før årets konferanse hadde NGOene som jobber for strengere våpenkontroll forberedt seg godt. Man håpet på sjansen til å få tettet noen av

hullene i PoA fra 2001, og komme ut med et styrket dokument. Mange av disse NGOene er organisert i International Action Network on Small Arms (IANSA), som nå har over 700 medlemsorganisasjoner. IANSA, Amnesty og Oxfam hadde også før konferansen startet samlet inn over 1 million bilder og underskrifter fra mennesker i 160 land som støtter en avtale for handel med konvensjonelle våpen (Arms Trade Treaty). Disse ble overlevert Kofi Annan på konferansens første dag, og førte til en god del publisitet i media.

Som vanlig på en FN-konferanse er det mange konkurrerende emner å fokusere på, og mange seminar som kolliderer. De fleste statene må derfor velge noen få temaer som de velger å følge spesielt opp og som de kjemper for. NGOene forsøkte å spre seg over flere temaer, men vi hadde også mange flere representanter her enn noen enkeltstat. IANSA hadde derfor på forhånd valgt ut fem temaer som man ville konsentrere seg om å følge opp under selve konferansen:

Kontroll av internasjonal overførsel (transfer) av håndvåpen

Det er per i dag ingen enighet om felles internasjonale regler for salg og overførsel av håndvåpen globalt. Dette er et bredt tema som dekker emner som mekling, merking og sporing, sluttbruker-dokumenter, overførsel til ikke-statlige aktører og overførsel av ammunisjon.

Integrasjon av språk om utviklingspolitikk og kontroll med håndvåpen

Man har blitt stadig mer klar over hvordan våpnene kan ha negativ innvirkning på fattige lands utvikling ved å øke fattigdom, diskriminering, sykdom og underernæring, og hindre tilgang til medisinsk og sosial hjelp og trekke

ressurser bort fra forsøk på å fremme menneskelig sikkerhet og utvikling.

Nasjonalt våpenlovverk

Så å si alle våpen som selges på det illegale markedet begynte som legalt produsert og solgte våpen. De kommer over i det svarte markedet blant annet via tyveri, korrupsjon eller de plukkes opp fra slagmarker. Det følger av dette at en av de mest effektive måtene å kontrollere det svarte markedet på er å også ha strikt regulering av det legale salget.

Assistanse til overlevende skuddpasienter

Vi antar at omtrent tre ganger så mange skades av håndvåpen og overlever per

person som drepes. Hvis vi tar utgangspunkt i 1000 drepte hver dag kommer vi opp i 3000 mennesker som får nye skader hver dag. Disse bor ofte i land med dårlig utbygd helsevesen, og er de som minst har råd til kostbar behandling. Internasjonale leger mot atomvåpen har påbegynt studier i 10 utviklingsland hvor man ser på antallet skuddpasienter og hva dette koster samfunnet. Dette er viktig for å bringe temaet på dagsorden og for å kunne evaluere eventuelle tiltak man setter inn for å få ned antallet skader.

Oppfølgingsmekanismer etter konferansen

Mange stater forholder seg i dag til håndvåpenspørsmål mye på grunn av

plikten til å rapportere til disse møtene. Hvis det ikke blir flere konferanser, eller det er uklart om de trenger å rapportere, vil dette temaet fort forsvinne hos statene som kjemper for å spre få statlige ressurser på mange områder – dette er ofte de samme fattige statene som er verst berørt av problemer skapt av håndvåpen.

Sterk deltakelse fra IPPNW

IPPNW var representert med Robert Mtonga fra Zambia, Emperatriz Crespín fra el Salvador, Maria Valenti fra hovedkontoret, Ilka Taippale fra Finland og undertegnede fra Norge. Robert Mtonga hadde en presentasjon i et godt besøkt sidearrangement, og Emperatriz Crespín var valgt ut

Sittende fra venstre: Christin Ormhaug (NLA), Robert Mtonga (IPPNW Zambia), Nic Marsh (PRIO) og Emperatriz Crespín (IPPNW el Salvador) planlegger workshop i Helsinki (foto: Maria Valenti, IPPNW).

“På verdensbasis regner man med at omtrent 1000 mennesker dør av skuddskader hver dag, både i konflikt og i såkalte fredelige områder”

Emperatriz Crespín (IPPNW El Salvador) og Christin Ormhaug (NLA) står foran IPPNWs Aiming for Prevention-plakater (foto: Maria Valenti, IPPNW).

sammen med andre NGO-representanter til å snakke til hovedforsamlingen av diplomater under konferansen. Utenom sesjonene hadde vi møter med representanter fra blant andre norsk UD, UNIDIR, UNDP og andre NGO for å prøve å sikre midler til IPPNWs egen håndvåpenkampanje, Aiming for Prevention. IPPNW er ikke av de største NGOene til stede på en slik konferanse, men allikevel en organisasjon folk kjenner når man snakker med andre.

Sørgelig resultat

President for konferansen Prasad Kariyawasam (Sri Lanka) hadde før konferansen startet sirkulert et forslag til sluttdokument for konferansen, som så ble revidert og diskutert i flere omganger. Statene og NGOene leste dokumentet og kommenterer, og så forsøkte man å ta mest mulig samlede kommentarer inn i neste utgave. Slik

ble dokumentet sendt fram og tilbake mange ganger, og vi så hvor effektivt det var at IANSA hadde grupper som jobbet med ulike problemstillinger slik at man kunne gi umiddelbar respons. IANSA ga også ut saklig informasjon om andre temaer under konferansen, og dette er viktig for å etablere tillit blant land som ikke er så vant til å jobbe sammen med NGOer som for eksempel Norge er. Problemet var bare at dokumentet statene kunne enes om ble kortere og kortere for hver runde det gikk...

Et stort problem her er at dette dokumentet skulle adopteres ved konsensus. En mulighet hadde vært at konsensus uttrykte resultatet av en diskusjon som involverte alle statene, men her ble det brukt slik at en enkelt stat i praksis kan blokkere hele dokumentet. USA sto i spissen for de som nektet å gi seg, etterfulgt av blant andre Cuba,

India, Iran, Israel og Pakistan. Til slutt kollapset hele konferansen uten at man ble enig om noen ting. Paradoxet med et slikt resultat var at flertallet av statene på konferansen ønsket å komme til enighet, selv om det var store forskjeller landene imellom, men dette ble altså blokkert av et lite fåtall.

Å si at vi var skuffet er en stor underdrivelse. Tusenvis av aktivister hadde jobbet i flere år mot denne konferansen og håpet på å få et styrket dokument å bruke for å holde statene til regnskap for våpenproblemene, og så endte vi i stedet med å ikke vite om noe ville skje i det hele tatt videre eller hva statusen til PoA var lenger. Vi var temmelig flate da vi satte oss på flyet hjemover.

Epilog

Etter den skuffende konferansen i sommer var man imidlertid i stand til å bruke enigheten som tross alt eksisterte mellom flertallet av stater litt mer konstruktivt. FNs førstekomité (som jobber med sikkerhets- og nedrustningsspørsmål) tar avgjørelser på bakgrunn av alminnelig flertall i avstemninger, og der var man i stand til å få gjennom et forslag om å sette ned en gruppe av eksperter som skal vurdere muligheten av å lage en Arms Trade Treaty. Vi vet ennå ikke hva som vil komme ut av dette arbeidet – kanskje de konkluderer med at det ikke er mulig fordi statene står for langt fra hverandre, eller kanskje de utarbeider et forslag som er så vagt og fullt av kompromisser at det ikke får noen praktisk betydning for å kontrollere våpensalg. Men inntil vi vet helt sikkert hva som skjer med PoA fra 2001 er dette det mest lovende sporet for de som ønsker strengere kontroll med salg av konvensjonelle våpen.

Symphony of the Earth (Music for life)

Kirsten Osen

*Rådsmedlem, NLA
osen-legermotatomvåpen.no*

Schweitzer's Fellowship (USA) inviterer til en musikalsk markering av Albert Schweitzers etikk "Ærefrykt for livet" og hans "Declaration of Conscience" i norsk radio 23. april 1957 i protest mot de atmosfæriske atomprøvesprengningene som holdt på å forgifte hele jorda med radioaktivt nedfall.

Schweitzer var ikke bare lege, teolog og filosof, men også en stor musiker. Markeringen er derfor planlagt som en verdensomspennende "musikkbølge" søndag 22. april 2007 (www.reverenceforlife.org). Initiativet bygger på egenaktiviteter til ungdommer og starter med ungdomskonserter på Marshalløyene, sted for atomtester på 1950 tallet, og følger sola gjennom Hiroshima/Nagasaki, Asia, Midt-Østen, Europa/Afrika og Amerika til San Francisco, stedet der FN ble dan-
net.

Markeringen har tre hovedmål: forbud mot atomvåpen, det globale miljø, og fattigdomsbekjempelse med fokus på Afrika – der Schweitzer satset 50 år av sitt liv som lege. NLA har tatt opp hansken og er i disse dager i kontakt med de norske sivilarbeiderne med tanke på å kople deres festival i april 2007 opp til Symphony of the Earth. Schweitzers barnebarn, lege og pianist Christiane Engel er dessuten interessert i å gi en konsert i Oslo.

Nyhetslips - holder deg oppdatert i atomvåpendebatten

Gahr Støre ønsker fortgang i NPT

Utenriksminister Jonas Gahr-Støre har sammen med den tyske utenriksministeren Frank-Walter Steinmeier, gått ut med en oppfordring til atomvåpenstatene, og da særlig USA og Russland, om å gjenoppta nedrustningsforhandlingene, følge forpliktelsene knyttet til NPT og videreutvikle avtalen.

I Frankfurter Rundschau 11.11.07, skriver de to utenriksministerene: "The international community must decide whether the North Korean nuclear test will lead to another, possibly fatal step toward destruction of the NPT or whether a clear signal will be given that the international community has reached a credible and sustainable consensus on non-proliferation". En engelsk oversettelse av innlegget, kan leses på: <http://abolition2000europe.org/index.php?op=ViewArticle&articleId=187&blogId=1>

Leder i NLA, Tordis S. Høifødt, skrev 21.11.06 et brev til utenriksministeren, der hun takket for initiativet. Hun skriver bl.a. at dette er et initiativ som har blitt lagt merke til internasjonalt, og at det viser et engasjement hos utenriksministeren som forhåpentligvis vil bli fulgt opp videre framover.

Janbu og Lægeföreningen oppfordrer til kamp mot atomvåpen

Torunn Janbu, leder av Den norske lægeförening, har i Tidsskriftet nr. 22/2006

(16.11.06), tatt opp atomvåpentrusselfen. Hun viser bl.a. til viktigheten av å styrke ikke-spredningsavtalen, og beskriver det arbeidet som blir gjort av norske leger, bl.a. gjennom NLA.

Les mer: http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visSeksjon?vp_SEKS_ID=1455999

Fornyelse av britisk atomvåpenprogram opp til diskusjon i 2007

MedAct – IPPNWs britiske avdeling – publiserte 07.12.06 sin rapport om britiske atomvåpen, som ledd i den offentlige debatten som nå er igang før parlamentet skal vedta framtiden til det britiske atomvåpenprogrammet våren 2007. Rapporten har fått navnet "Britain's New Nuclear Weapons - Illegal, Indiscriminate, and Catastrophic for Health".

"As a nuclear power the UK carries significant responsibility for the way it influences events. The development of a new nuclear weapon will push us all further in a new arms race with all its risks and dangers. It will also remove any moral authority the UK may have in trying to persuade nonnuclear states not to acquire nuclear weapons, making this more likely."

Les den utfyllende rapporten med argumentasjon på: <http://www.medact.org/> Tony Blair har allerede startet sin "kampanje" for å overbevise det britiske folk

og parlament om viktigheten av en gjennomgående fornyelse av det britiske atomvåpenprogram (BBC, 04.12.06). http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/6205174.stm

Tony Blairs Trident Statement. Denne talen er interessant fordi han innrømmer at det er to måter å se saken på – enten for eller mot fornyelse av atomvåpenarsenalet. Han presenterer en rekke relevante momenter, som kan utbygges i begge retninger, men naturligvis velger han ensidig å bruke dem til fordel for fornyelse. Les hele talen her: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/6207584.stm

Blair: We must renew Trident (Guardian, 04.12.06) <http://politics.guardian.co.uk/homeaffairs/story/0,,1963811,00.html>

Spørsmål og svar om Storbritannias "Trident" atomvåpenprogram: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4805768.stm

Bike for Peace

Fredsaktivist og turarrangør Tore Nærland har gjennom flere år arrangert sykkelturner over hele verden med ulike fredsparoler og tema, bl.a. mot atomvåpen. I 2007 arrangeres flere turer over hele verden, bl.a. i Nord-Korea. For full oversikt over turer og arrangement, se nettsidene: www.bikeforpeace.no

Legestudent med engasjement for mineskadde

Ole-Kristian Losvik (24) er nyvalgt leder i Medfred Tromsø. Han mener at vi som kommende helsearbeidere har en unik mulighet til å dokumentere, og å gjøre noe med vold som fører til en enorm belastning for veldig mange mennesker.

Trygve Berge

Redaktør, NLA
berge-legermotatomvapon.no

Stud.med. Losvik er 3. års medisinstudent ved Universitetet i Tromsø, og går for tiden på forskerlinjen, der han forsker på prehospital smertelindring hos mineskadde, gjennom organisasjonen Trauma Care Foundation.

Hva er den største utfordringen ved å engasjere studenter i vår type arbeid? - Medisinstudiet er et krevende studium og mange studenter har veldig lange dager. Ikke alle synes dette er en del av det man skal engasjere seg i som helsearbeider, men vi ønsker å vise at vold medfører betydelig sykkelighet og død, og at det derfor er viktig at man engasjerer seg.

Losvik mener videre at atomvåpenspørsmål ofte kan virke noe fjernt for mange. - Det er likevel viktig å få folk engasjert i temaet - dette er jo noe som angår alle, sier han. Gjennom aktiviteter som diskusjonsgrupper, tema- og filmkvelder, håper han å øke engasjementet bade blant medisinstudenter og andre studenter i Ishavsbyen. - Vi prøver å gjøre det hele litt uformelt, og satser på korte og hyppige seminarer, forteller han.

Vi spør han videre hva som gjør at nettopp han interesserer seg i NLA's arbeid. - Man må velge hvilken side man står på. Skal man jobbe for folk flest, må man også ta tak i problemstillinger som angår den svake part, forteller den engasjerte lederen. - Ofrene for vold er ikke bare de stridende parter, men i stadig større grad sivilbefolkningen. Jeg mener at vi som kommende helsearbeidere har en unik mulighet til å dokumentere, og å gjøre noe med vold som fører til en enorm belastning for veldig mange mennesker. I tillegg er jo problemstillingene som NLA jobber med veldig aktuelle i det konfliktbildet vi ser i verden i dag.

Nytt styre i Tromsø. Fra venstre: Axel Lupton (kasserer), Marte Eilertsen (styremedlem), Ole-Kristian Storjord Losvik (leder), Rebecca Aasmundrud (styremedlem), Caroline Egge (styremedlem), Igor Jakobsen (styremedlem), Håkon Bakke (styremedlem) og Petter Dahle (nestleder).

FNs førstekomité høsten 2006

Kirsten Osen

Rådsmedlem, NLA
osen-legermotatomvapon.no

Høstens FN sesjon er nettopp over, og det kan være på sin plass med et lite tilbakeblikk. Leder for komiteén var norske ambassadør Mona Juul. I rapporten fra Reaching Critical Will får hun et meget godt skussmål som både dyktig og effektiv. Forhandlingene betegnes som substansielle, kooperative og optimistiske. Det ble åpnet for innlegg fra utenomstatlige organisasjoner og eksperter, som Hans Blix. Helge Hagelund fra Nei til atomvåpen og Frode Restad fra Norges Fredsråd var med i den nor-

ske delegasjonen med økonomisk støtte fra UD.

Det ble gjort flere vesentlige bidrag til nedrustning og ikke-spredning. Det ble for første gang vedtatt en Arms Trade Treaty for regulering av handel med konvensjonelle våpen, og man kom videre med småvåpenprosessen. Når det gjelder atomvåpen, ble den japanske resolusjonen og NAC-resolusjonen vedtatt med overveldende flertall, inkludert norsk ja. To resolusjoner om en konvensjon mot atomvåpen, inkludert Malaysia-resolusjonen som bygger på den rådgivende uttalelsen fra Haag-domstolen i 1996, ble også vedtatt med stor majoritet, men her stemte Norge nei, som vanlig, mens

Sverige stemte ja til sistnevnte.

Det er oppløftende å se hvordan den overveldende del av verdens nasjoner går inn for nedrustning, både konvensjonell og kjernefysisk, men tragisk at USA stemmer mot nesten ethvert forslag og dermed legger lokk på all positiv utvikling. De underligste konstellasjoner oppstår som når USA og Nord-Korea er de eneste som stemmer mot prøvestansavtalen, eller når USA stemmer mot og Nord-Korea og Iran stemmer for et forbud mot atomvåpen. Det hender dessverre altfor ofte at Norge følger USA og NATO i disse sakene. Detaljert informasjon finnes på www.reachingcriticalwill.org

Atomquiz i Bergen

I regntunge Bergen blomstrer studentgruppa som aldri før. Nylig ble en stor aksjon arrangert i sentrum av Vestlands-hovedstaden. Studentene går nye veier for å engasjere, og arrangerer atomquiz blant medstudentene.

Anders Karlsen
Ashraf Pakzad
Studenter, MedFred Bergen

Studentgruppa i Bergen begynte det nye høstsemesteret med å sende 2 delegater til IPPNWs verdenskongress i Helsinki. Dette resulterte i masse pågangsmot og ambisiøse planer. Etter et informasjonsmøte i september for det nye førstekullet, er vi nå en gruppe på rundt 20 aktive

og engasjerte medlemmer i Bergen. I begynnelsen av oktober samlet vi nye og gamle medlemmer til et "bli-kjent-møte" med "atomquiz" og valg av nytt styre.

Lørdag 28. oktober arrangerte vi Target Bergen (se egen artikkel), hvor vi delte ut brosjyrer og snakket med forbipasserende, samt at vi samlet underskrifter til NLA's opprop for en konvensjon som forbyr bruk av, trusler med og oppbevar-

ing av atomvåpen. Vi fikk litt publisitet omkring aksjonen, med en halvside i BA søndag den 29, samt et innslag i student-TV samme dag.

Videre utover høsten planlegger vi å arrangere kvelder med internundervisning for nye medlemmer, der vi tar for oss aktuelle tema. Vi har en viktig målsetning om å bli mer engasjert i IPPNWs internasjonale prosjekter, særlig NWIP (Nuclear Weapons Inheritance Project).

MedFred Bergen-studenter under aksjon i Bergen sentrum (foto: Nicolay Mortensen).

NLA i media

Engasjerte Bergensstudenter med kronikk i Studvest

Studentene Anders M. Karlsen og Andreas Benneche fikk 15.11.06 en kronikk på trykk i studentavisa Studvest. "Nord-Koreas atomprøvesprengning har gitt verden nok en ubehagelig påminnelse om atomtrusselens fortsatte aktualitet, og er et symptom på at vi i dag har store problemer med å lykkes i vår kanskje viktigste oppgave: Å redusere sannsynligheten for atomkrig."

Les hele kronikken: http://www.studvest.no/ytringar.php?seksjon=lesarbrev&art_id=5557

Kirsten Osen – mangeårig NLA-leder, aktivist og landets første kvinnelige professor i medisin

Kirsten Osen ble 02.11.06 intervjuet av Uniforum, Universitetet i Oslos internavis. "Hun er den første kvinnen som ble professor i medisin i Norge. Hun har dannet skole innen hjerneforskning. Hun har bygd opp medisinerutdanningen

i Tromsø og forsket og undervist ved Anatomisk institutt i mer enn 40 år. (...) Ærefrykt for livet har gjort henne til motstander av atomvåpen som den største enkeltrusselen mot livet på jorda. I mer enn 20 år har Kjelsberg Osen gjennom Norske leger mot atomvåpen arbeidet aktivt for en atomvåpenfri verden."

Les hele intervjuet på: <http://wo.uio.no/as/WebObjects/avis.woa/wa/visArtikkel?id=33108&del=uniforum>

Anne Grieg in memoriam

Kirsten Osen
Rådsmedlem, NLA
osen-legermotatomvapen.no
Edel Havin Beukes
Internasjonal kvinneliga
for fred og frihet
Ingrid Eide
Nei til atomvåpen

Anne Grieg er død, 81 år gammel. Legen, barne- og ungdomspsykiateren, fredsfor kjemperen, atomvåpen- og atomkraftmotstanderen, naturelskeren, nettsurferen, utforskeren, kunnskapskilden og medmennesket Anne. I en hel menneskealder var hun både fagmenneske og aktivist. Vi har lyttet til hennes kritiske bidrag i debattene og trasket sammen med henne i utallige demonstrasjoner. Hun var en ildsjel og et kraftsenter, og det er ufattelig at hun ikke lengre er der for oss.

Anne Grieg kjempet på mange fronter, det kunne gjelde trusselen om nedleggelse av lokalsykehus, eller utenlandske oppkjøp av vannressurser. Hun og hennes livsledsager Hermann Nielsen var med i lenkegjengen i Alta. Siden 1960-tallet stod hun på i kampen mot atomvåpen og atomkraftverk. Hun drøftet virkningene på miljøet og på folks liv og helse av gruvedriften etter uran, atomkraftverk, prøvesprengninger med atomvåpen, lagring og behandling av radioaktivt avfall. Tsjernobylulykken ble et viktig argument i den sammenheng. De siste årene var hun

selvfølgelig oppbrakt over krigene på Balkan, i Midtøsten, Afghanistan og Irak – også fordi ulike typer ”uranvåpen” er tatt i bruk.

I 1995 ble Anne Grieg tildelt Rachel Carsons internasjonale miljøpris for ”litteraturstudier og opplysningsarbeid om konsekvenser av forurensning med radioaktive stoffer, med spesiell vekt på erfaring fra rammede områder over hele verden”. I begrunnelsen heter det at hun har skrevet artikler, holdt foredrag, og undervist i ulike fora om helsekonsekvenser av atomprøvesprengninger og om lave stråledosers virkning på barns helse og utvikling.

Anne Grieg var en sentral person i Norske leger mot atomvåpen, både nasjonalt og internasjonalt. Hun var medlem fra starten i 1982 og satt i styret 1992-1997. Hun var et skattet medlem av rådet, og med utrettelig engasjement, relevante kunnskaper og politisk teft var hun en vedvarende inspirator for vekslende styre. I alt dialogarbeid la hun vekt på personalkunnskap og diskresjon, og med sin intelligens og kulturbakgrunn ble hun en læremester for oss alle. I 2002 fikk hun foreningens Hederspris.

Anne Grieg var medlem av Internasjonal kvinneliga for fred og frihet og Sosialistisk Venstreparti. Hun var også en viktig aktør i Nei til atomvåpen, både nasjonalt og lokalt. Anne og Hermanns fredsverksted i Horten har, via

nett, hatt kontakt til hele verden. Her er valgspåket om å tenke globalt og handle lokalt omsatt i praksis. Utallige er de aksjonene de har drevet fra Horten for atomnedrustning, atomvåpenfrie soner og havner, og folkeopplysning om fred og sikkerhet. Våre tanker går til familien. Det er nok enda mer ufattelig for dem at hun er borte.

Trykket i Gjengangeren og Tønsberg Blad 10.11.06 og Aftenposten 13.11.06.

Rettelse til medlemsblad 2/2006

I minneordet over Jens-Gustav Iversen i forrige medlemsblad snek det seg dessverre inn en feil. Iversen var født i 1935 og ikke i 1955 som det står i minneordet. Redaksjonen beklager dette.

Flytteplaner?

Dersom du i den nærmeste fremtid kommer til å endre adresse, vennligst gi beskjed til NLAs medlemsarkiv v/ Cecilie Bredrup, Postboks 50 Kronstad, 5819 Bergen, eller via e-post: bredrup-legermotatomvapen.no

Navn: _____

Nåværende adresse: _____

Ny adresse: _____

Fyll ut denne slippen og send den til medlemsarkivet.

(Dersom du ikke ønsker å klippe i bladet er det selvsagt mulig å kopiere denne notisen.)

Sprekk i Atomvåpenmuren?

Storbritannia må sannsynligvis erstatte sine Trident atomvåpen i løpet av de neste 15 årene hvis de fortsatt skal være en atommakt. Beregninger vi har blitt forelagt viser at dette vil ha en prislapp på omkring 25 milliarder pund, noe som i seg selv er et godt argument for å ikke fornye disse atomvåpnene. Kan nedrustning bli et aktuelt alternativ for britene?

Sindre Svedahl

*Sindre Svedahl
Student, MedFred Trondheim*

På studentmøtet i Napoli i mai 2006 ble atomvåpenstatene beskrevet som en sammenhengende, kompakt mur, hvor hver stat rettferdiggjør sine atomvåpen med at andre stater har slike våpen. I løpet av de neste månedene er britene nødt til å avgjøre om de skal investere 25 milliarder pund i å føre atomvåpen nye 50 år inn i britenes militærpolitiske framtid. Den aktive og engasjerte studenten Alex Rosen fra Tyskland, påpekte at dette gjør at Storbritannia nå er det svakeste leddet i atomvåpenmuren, og at det derfor er her vi må sette inn kreftene i nedrustningsarbeidet. Greier vi å få britene til å la være å fornye sine atomvåpen, vil dette være en sterk oppfordring til de andre land om at også disse bør overholde sine nedrustningsforpliktelser. Det ville også gitt legitimitet i kravene om at andre land ikke skal forsøke å utvikle, eller skaffe seg slike våpen.

Det var kanskje med Alex Rosens tale som inspirasjon at mange valgte å dra til NWIP-møtet i London 4.- 6. august i år, hvor et av hovedtemaene var valget britene står overfor når det gjelder atomvåpen. Kommer de til å ruste opp eller ned?

Tre NLA-medlemmer deltok på møtet; Gard Jørgensen, Augstein Svedahl og Sindre Svedahl – alle tre fra MedFred Trondheim. Målet var å komme fram til strategier for hvordan vi kan påvirke britene til å velge å ruste ned. Håpet var at vi som gruppe kan lage noen sprekker i det som lenge har vært en tilsynelatende ugjennomtrengelig atomvåpenmur. De tre dagene var preget av sterkt samhold og god stemning, på tross av den svært

NWIP-studenter fra hele Europa på Target X-aksjon i London (foto: Gard E. Jørgensen).

så alvorlige tematikken. Diskusjonene var på alle måter fruktbare, selv om det av og til var en utfordring å konkretisere ideene som dukket opp til aktiviteter. Dyktige eksterne foredragsholdere bidro til å gi økt innsikt i utfordringenes karakter, og inspirasjon til å kaste seg inn i kampen for en tryggere verden.

“hadde det ikke vært en dråpe i havet, så hadde det ikke vært noe hav i det hele tatt”

Mange konkrete prosjekt tok etter hvert form. En av de aktuelle problemstillingene var hvordan en skulle få britiske studenter og leger engasjert. Det ble foreslått at trusselen om opprustning av britiske atomvåpen kunne tas opp som tema på konferansen IPPNW skal holde i London høsten 2007. Det ble også sett på om det ville være mulig for NWIP å holde arbeidsseminar på årets MedSin-konferanse (studentorganisasjonen til MedAct, som samler

medisinstudenter fra hele Storbritannia). En rekke andre prosjekter ble også presentert – alt fra deltakelse på blokkaden av britenes atomubåthavn Faslane i Skottland, til mulige NWIP-delegasjoner til atomvåpenstater.

Et av helgens høydepunkt var søndagens svært vellykkete Target X-aksjon på Trafalgar Square. Med et rødt kryss på bakken, plakater og banner, og medisinstudenter i hvitt, fikk vi nysgjerrige blikk fra så godt som samtlige forbipasserende. Mange var klar over at 6. august var dagen bomben ”Little Boy” falt over Hiroshima, og flertallet var enige i at nedrustning er den riktige veien å gå. De ivrigste bestemte seg for å skrive til sine regionale politikere i parlamentet, og si fra at de ikke ønsket fornying av atomvåpnene. I løpet av aksjonen ble det delt ut 700 løpesedler, noe som kanskje kan virke som en dråpe i havet i en storby som London. Men som Odd Børretzen sier; ”hadde det ikke vært en dråpe i havet, så hadde det ikke vært noe hav i det hele tatt”.

Redaksjonen vil i denne spalten oppfordre lesere til å komme med sine hjertesukk, tanker eller meninger om alt – eller ingenting. Terskelen for å skrive lengre artikler kan kanskje være litt høy? (den trenger forøvrig ikke være det!) Brenner du inne med noe du kan tenke deg å dele med andre? Her er alt velkomment. Leger, eller andres, fredsengasjement, gleder og frustrasjoner om NLAs arbeid – eller kanskje har du en bok eller film du kunne tenke deg å skrive noen linjer om? Denne gang er det redaksjonens høyeste medlem (i meter altså. Du ser han forøvrig avbildet med briller på ute til høyre på siden) som har revet til seg pennen...

Spredning av språk og språkets deling

Torbjørn Graff Hugo
Grafisk designer og redaktør, NLA

Jeg har etter hvert erfart at det er mye å lære av å sitte fast i redaksjonen til dette etter hvert så berømte medlemsbladet. Faglig må jeg innrømme at jeg faller litt av når spaltbart materiale får akronyme pysjamasen på seg, men når jeg leser om behovet for internasjonale konvensjoner og om hvor mange atomvåpen som faktisk ligger på lur der ute i det ukjente, så merker jeg fort at kunnskapen trigger et engasjement.

Det kan vel knapt nok kalles en innledning, det der, men hvis det kan defineres som det, så må den i det minste kunne betegnes som villedende.

Tanken som slo meg, og som fikk meg til å begynne å snakke om læring, var nemlig knyttet til noe helt annet enn internasjonale konvensjoner som forbyr atomvåpen. Det handlet om noe så banalt som språk. Nå kan det jo hevdes at språk er et rimelig viktig aspekt også innen atomdebatten, og ikke minst innenfor folkeretten, men for dagens språkteig så er nok den eneste koblingen mellom atom og språk at også ordet *ikkespredningsavtale* trenger en stavemåte. Spørsmålet er bare hvilken..

La oss ta alternativene. Basert på at vi har tre ord (ikke, spredning og avtale) koblet sammen til noe som beskriver en avtale om noe som ikke skal spres, så åpner det seg en lang rekke alternativer.

1. Ikke sprednings avtale.

Denne varianten fungerer nok kanskje med spanske grammatikkregler, men i vår norske setningsbygning, så betyr

vel dette at det er en eller annen ved navn Spredning som ikke besitter den avtalen det er snakk om, og da er vi jo litt ute og kjøre. (*Ute og kjøre* er forresten et annet begrep som kan fortjene en utgreining, men det kan vi spare til neste runde. Beste vinen til slutt..). Vi tar neste alternativ.

2. ikke-sprednings-avtale.

Dette var egentlig aldri noe alternativ, men det dukket opp i en linjeskift en gang, da vi måtte dele opp ordet.

3. ikke-spredningsavtale.

Godt forsøk. Vi var faktisk så usikre på denne varianten at vi måtte høre med Språkrådet. Rådet har vært en kjærkommen ressurs for sånne som oss siden dets opprettelse i 1972, selv om noen av oss mener de tok et skritt tilbake da de så seg nødt til å opprette et nettsted uten en eneste 'å' (www.sprakradet.no). Etter et kjapt søk på ordet *bindestrek* så får vi opp en bunke regler og anbefalinger som gir oss håp om at mysteriet kan løses. Vent, så skal jeg lime inn et sitat.. "De fleste sammensetninger med ikke-skal ha bindestrek: ikke-magnetisert, ikke-person, ikke-røyker". Vi kaller det en foreløpig seier.

4. ikkespredningsavtale.

For etterprøvbarehetens skyld, så gjør vi også et søk på dette ordet inne på sprakradet.no, og av en eller annen grunn lander vi rett tilbake på siden og sitatet vi nettopp forlot. Vi tar fram lupen (ctrl + F, for dem som bruker hurtigtaster) og vips har vi funnet ordet. Jeg siterer igjen, og bemerker samtidig at dette står skrevet i setningen rett under det ovennevnte sitatet (vi la bare ikke merke til det første gangen): "Unntak: ikkeangrepspakt, ikkeinnblandingsspolitikk, ikkespredningsavtale, ikkevold

o.a.". Dette viser seg å være revolusjonerende. Hypotesen om bindestreken i ikkespredningsavtalen kan forkastes, og vi priser oss lykkelige over at vi endelig fikk anvendt en hypotetisk deduktiv metode. Det er jo ikke hverdagskost, selv for språklige kverulanter av den typen vi nettopp har definert oss selv som.

Vi begraver debatten, men bemerker som en hale på fisken (teorien om den overraskende slutt) at det fremdeles er uklart hvorvidt avtalen kan karakteriseres som et egennavn, og dermed skal skrives med stor bokstav. Utifra språkrådets eksempel ser vi jo at det skrives med liten bokstav, men den står heller ikke i bestemt form, og for vår del er det jo ikke en hvilken som helst avtale det er snakk om; *det er DEN avtalen*. Lenger enn det skal jeg ikke dra det, men enn så lenge kommer vi til å følge rådets forslag og skrive ikkespredningsavtale uten bindestrek (bortsett fra slik som akkurat nå, der ordet deles på to linjer) og med liten bokstav.

Vi tar med glede imot kritikk og forkastelse, men det er en mulighet for at vi trykker på videresend-knappen (beklager, nå skal jeg slutte..) og plasserer skylden i språkrådets rede.

I epilogens navn og tradisjon benytter jeg gjerne også anledningen til å minne om at man ikke må tulle med språk. Det kan gå hardt utover liv og helse, og selv små fusjoner uten riktig teknologi kan få store konsekvenser. Dog ikke i vårt kjære medlemsblad. Intensjonen her var jo egentlig å *senke* terskelen for interessante bidrag til våre nye og gamle lesere. Jeg håper for all del at jeg har blitt misforstått riktig...

Retur til:
NLA v/ Cecilie Bredrup
Postboks 50 Kronstad
5819 Bergen

**Velkommen til Årsmøte 2007 i Tromsø
for Norske leger mot atomvåpen**

Lørdag 10. mars 2007

Åpent seminar. Tema bekjentgjøres i neste nummer av medlemsbladet.

Target Tromsø. Ansvarlig: MedFred, Tromsø

Årsmøteforhandlinger

1. Valg av møteleder og referent
2. Godkjenning av innkalling og dagsorden
3. Referat fra årsmøte 2006, se Medlemsbladet nr. 2-2006
4. Regnskap 2006
5. Årsrapport 2006 fra styret og studentgruppene
6. Handlingsprogram 2007
7. Budsjettforslag 2007
8. Valg av styre
9. Valg av valgkomite
10. Oppnevning av revisor

Det planlegges en sosial samling om kvelden 9.mars og en felles middag lørdag 10.mars.
I tråd med praksis de siste årene vil vi utnytte tida sammen ved å arbeide med aktuelle
temaer lørdag ettermiddag etter årsmøtet og søndag formiddag.
Detaljer om dette og det sosiale programmet kommer i Medlemsbladet nr 1-2007

Neste manusfrist: 10. februar 2006

*Norsk avdeling av International Physicians
for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)*